

Wotum

Tomasz Fudala, Piotr Wysocki

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 61. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2026 r. (fragment)

Piotr Wysocki „Wotum”

Koncepcja wystawy na 61. Międzynarodową Wystawę Sztuki w Wenecji

Kościół Katolicki na przestrzeni wieków odgrywał ogromną rolę w życiu społecznym i politycznym Polaków. Po II wojnie światowej nad Wisłą zbudowano ponad 3780 kościołów, elementy chadeckie pojawiały się w polityce społecznej PRL, odegrały rolę w czasach „Solidarności” i transformacji ustrojowej. Z drugiej strony wysoka pozycja duchowieństwa w społeczeństwie wywoływała w ostatnich dekadach dyskusję m.in. o obecności religii w szkołach, cenzurze w sztukach wizualnych, a szerzej: o rozdzieleniu instytucji państwa i kościoła.

Przedmiot wotywny wykonany przez Wysockiego, zawieszony jako jedyny obiekt w Pawilonie Polskim, nawiązuje do czarnej biżuterii z czasów powstania styczniowego. Wota (łac. *vovere* ślubować, ofiarować) reprezentowały wtedy nieoficjalną duchowość. Manifestowały siłę ducha w czasach politycznych niepewności czy szukania własnej drogi modernizacji europejskiego państwa, jaka dokonywała się w większości krajów Europy Zachodniej od XVIII wieku. Artysta sięga do wyrażania polskości i duchowości w sposób przednowoczesny, oparty o przesłanki etnojęzykowe, kulturalne, wspólną pracę oraz poprzez stanowiące substytut niepodległego kraju przedmioty.

Rzeźba wideo Wysockiego powstała z zestawionych ze sobą ekranów i przedstawia scenę wspólnej, powtarzalnej i mozolnej pracy duchownych, mechanicznie przekazując sobie papier. Ledowe monitory tworzą przeskalowany czarny łańcuch mogący się kojarzyć z naszyjnikiem lub różańcem, po którego paciorkach przesuwają się podawany z rąk do rąk dokument. Być może bohaterowie tej kinetycznej rzeźby wideo pracują w kościelnym archiwum?

Medytacyjne, minimalistyczne filmy artysty tworzą przestrzeń melancholii i medytacji. Wisząca w przestrzeni rzeźba zmienia się poprzez pojawiający się na ekranach ruch, który przesuwają po czarnym kształcie łańcucha monitorów. Melancholijny nastrój potęguje nastrojowe światło i delikatny dźwięk szelestu papieru słyszalny od wejścia do pawilonu.

Jak pisał włoski historyk i politolog Enzo Traverso o motorach ludzkich działań w dziejach, melancholia jest nierozłącznie związana z nadzieją, utopią i może prowadzić do zmian. Żałoba, cierpienie i lament w historii niejednokrotnie stały u podstaw reform społecznych. Aktualna debata publiczna postulując liberalną demokrację i gospodarkę rynkową jednocześnie stygmatyzuje utopie i nie pozostawia miejsca dla melancholii.

Propozycja Wysockiego, co podnosiła w tekście kuratorskim Koyo Kouoh, zakłada, że radykalne zmiany zachodzą w pomniejszych gestach. Projekt wpisuje się w tematykę 61. Biennale budując miejsce sprzyjające medytacji i refleksji, ale jednocześnie upomina się o to, by rola sztuki w społeczeństwie była istotna. Rzeźba wideo Piotra Wysockiego podejmuje ważne zagadnienie kontrastu między autentyczną społeczną potrzebą duchowości a instytucjonalizacją wspólnot.

Być może wspólna praca, którą wykonują kościelni archiwiści oraz krytyczna refleksja nad współczesną rolą duchowości może przynieść pozytywny obrót spraw?

Publikacja towarzysząca wystawie: katalog zawierający tekst kuratorski, teksty filozofów, kulturoznawców i historyków sztuki problematyzujące kwestię instytucjonalizacji wspólnot i duchowości.

Piotr Wysocki (ur. 1976) jest artystą wizualnym, absolwentem ASP w Warszawie i Szkoły Wajdy. Artysta wystawiał w wielu instytucjach sztuki (Zachęta NGS, Królikarnia, MSN). Jest laureatem Samsung Art Master i Konkursu im. Eugeniusza Gepperta. Był nominowany do Paszportów Polityki. Obronił doktorat w warszawskiej ASP.

Piotr Wysocki “Votum”

Exhibition concept for the 61st International Art Exhibition in Venice

The Catholic Church has played a huge role in the social and political life of Poles over the centuries. After World War II, more than 3,780 churches were built on the Vistula River, Christian elements appeared in the social policy of the People's Republic of Poland, and played a role in the era of “Solidarity” and systemic transformation. On the other hand, the high position of the clergy in society has provoked discussion in recent decades about, among other things, the presence of religion in schools, censorship in the visual arts, and more broadly: the separation of state and church institutions.

The votive object made by Wysocki, hung as the only object in the Polish Pavilion, refers to black jewelry from the January Uprising. Votos (Latin: *vovere* vow, offer) represented unofficial spirituality at the time. They manifested the strength of the spirit in times of political uncertainty or the search for one's own way to modernize the European state, which had been taking place in most Western European countries since the 18th century. The artist reaches out to express Polishness and spirituality in a pre-modern way, based on ethno-linguistic and cultural premises, common labor and through objects that represent a substitute for an independent country.

Wysocki's video sculpture was created from juxtaposed screens and depicts a scene of clergymen working together repetitively and laboriously, mechanically passing paper to each other. The led monitors form a scaled-down black chain that could be associated with a necklace or rosary, along whose beads the document being passed from hand to hand slides. Perhaps the characters in this kinetic video sculpture work in a church archive?

The artist's meditative, minimalist videos create a space of melancholy and meditation. Hanging in the space, the sculpture changes through the movement that appears on the screens, which move along the black shape of the chain of monitors. The melancholic mood is enhanced by moody lighting and the soft sound of rustling paper heard from the entrance to the pavilion.

As Italian historian and political scientist Enzo Traverso wrote about the drivers of human action in history, melancholy is inseparable from hope, utopia and can lead to change. Mourning, suffering and lament in history have often been at the root of social reform. The current public debate, while advocating liberal democracy and a market economy, simultaneously stigmatizes utopias and leaves no room for melancholy.

Wysocki's proposal, as raised in the curatorial text by Koyo Kouoh, assumes that radical changes occur in minor gestures. The project fits in with the theme of the 61st Biennale by building a place conducive to meditation and reflection, but at the same time insists on the role of art in society. Piotr Wysocki's video sculpture addresses the important issue of the contrast between the authentic social need for spirituality and the institutionalization of communities.

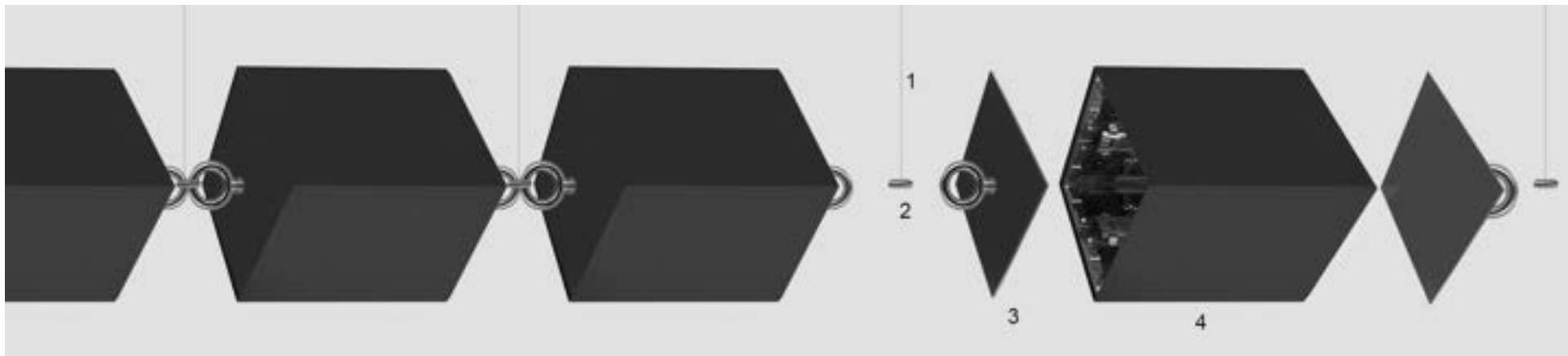
Perhaps the collective work done by church archivists and critical reflection on the contemporary role of spirituality can bring about a positive turn of events?

Publication accompanying the exhibition: a catalog containing a curatorial text, texts by philosophers, cultural scholars and art historians problematizing the issue of institutionalization of communities and spirituality.

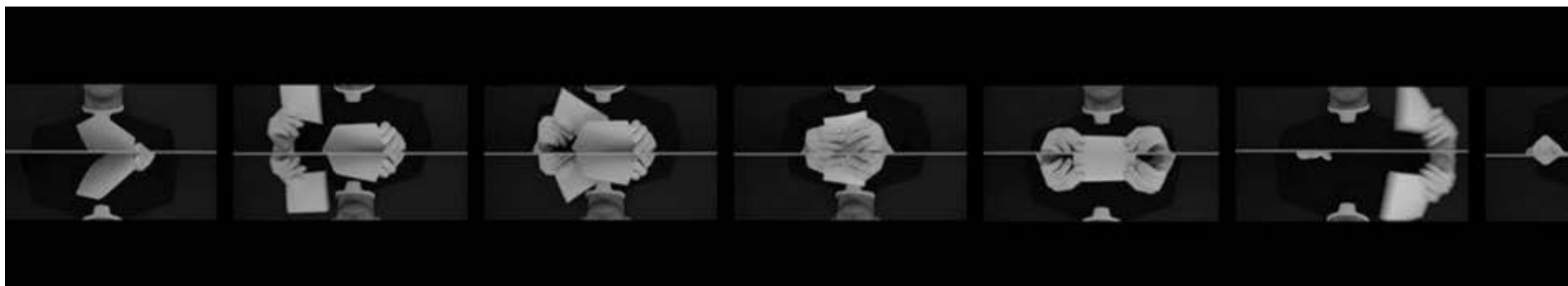
Piotr Wysocki (born 1976) is a visual artist, a graduate of the Academy of Fine Arts in Warsaw and the Wajda School. The artist has exhibited in many art institutions (Zachęta NGS, Królikarnia, MSN). He is a winner of the Samsung Art Master and the Eugeniusz Geppert Competition. He was nominated for Polityka's Passports. He defended his doctorate at the Warsaw Academy of Fine Arts.

Wstępna koncepcja formy rzeźby i jej układu w przestrzeni pawilonu.

Schemat budowy instalacji: 1. cięgno stalowe mocowane do konstrukcji stropu 2. skręcane ogniwo łączące poszczególne moduły instalacji 3. wieko pojedynczego modułu ekranowego z blachy aluminiowej malowane proszkowo na kolor antracytowy 4. moduł ekranowy z systemem nagłośnienia składający się z 4 ekranów bezszwowych ekranów łączonych systemowo pod kątem prostym

Kod QR i link do wideo: <https://drive.google.com/file/d/1TMGR2K-yWkAfMLMie6TL0QRieEQ211Jj/view>